

เรื่องเสร็จที่ ๘๑๖/๒๕๖๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การรับรองการประชุมในการประชุมโดยวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
และการได้รับเงินอุปการะในการเข้าร่วมประชุมของราชบัณฑิต

สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รก ๐๐๐๒/๔๙๑ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ได้มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในประเทศไทยและรัฐบาลได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดในระหว่างวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ โดยข้อ ๘ ของข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๑) กำหนดมาตรการพึงปฏิบัติสำหรับบุคคลบางประเภท คือ ผู้สูงอายุตั้งแต่เจ็ดสิบปีขึ้นไป กลุ่มคนที่มีโรคประจำตัว และกลุ่มเด็กเล็กที่มีอายุต่ำกว่าห้าปี เป็นกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ง่ายให้อยู่ในเคหสถานหรือบริเวณสถานที่พำนักของตน เพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อจากสภาพแวดล้อมภายนอกนั้น โดยที่ราชบัณฑิตยสภาประกอบด้วยภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต และราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุมากกว่าเจ็ดสิบปีและมีโรคประจำตัว จึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงตามข้อกำหนดแต่มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกมีหน้าที่เข้าประชุมและมีหน้าที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับวิชาการที่ตนค้นคว้าได้ต่อสำนักตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกมีสิทธิได้รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา โดยข้อ ๖ แห่งระเบียบราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยเงินอุปการะราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกได้รับเงินอุปการะเป็นรายเดือน โดยราชบัณฑิตได้รับเงินอุปการะในอัตราเดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนภาคีสมาชิกได้รับเงินอุปการะในอัตรากึ่งหนึ่งที่ราชบัณฑิตได้รับ และข้อ ๗ กำหนดให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกได้รับเงินอุปการะเฉพาะเดือนที่เข้าประชุมสำนัก หากราชบัณฑิตหรือภาคีสมาชิกไม่เข้าประชุมในเดือนใด ให้งดจ่ายเงินอุปการะในเดือนนั้น และข้อ ๑๒ แห่งข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกที่มาประชุมลงชื่อเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง เมื่อมีราชบัณฑิตลงชื่อมาประชุมและเข้าประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนราชบัณฑิตทั้งหมดในสำนัก จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การลงมติการกำหนดสาขาวิชาในสำนัก การรับรองบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นภาคีสมาชิก และการให้ความเห็นชอบภาคีสมาชิกเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิต ต้องมีราชบัณฑิตเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนราชบัณฑิตทั้งหมดในสำนักจึงจะเป็นองค์ประชุม ซึ่งราชบัณฑิตยสภาได้จัดให้มีการประชุมตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๙ และจ่ายเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยเงินอุปการะราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก พ.ศ. ๒๕๖๓

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๘๖ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาโดยตลอด กระทั่งเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ นายกราชบัณฑิตยสภาได้ออกประกาศราชบัณฑิตยสภา เรื่อง การประชุมสำนักผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓ ให้ประธานสำนักสามารถใช้ดุลพินิจในการประชุมสำนักได้ตามความเหมาะสมและให้กำหนดวัน เวลา และวิธีการประชุมสำนักใหม่ตามความพร้อมของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ในการเตรียมสถานที่และวิธีการในกรณีที่ต้องใช้รูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับในการประชุมคณะกรรมการกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบให้ทุกสำนักสามารถจัดการประชุมสำนักในรูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้และให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้รับเงินอุปการะได้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภาจึงขอหารือประเด็นปัญหาข้อกฎหมายดังนี้

๑. หากสำนักงานราชบัณฑิตยสภาจัดประชุมสำนักตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๙ ในรูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะถือว่าเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมีผลให้สมาชิกราชบัณฑิตยสภาผู้มาประชุมได้รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยเงินอุปการะราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือไม่

๒. หากการประชุมสำนักสามารถใช้รูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ การนับองค์ประชุมกรณีเป็นการประชุมในรูปแบบผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะต้องนับองค์ประชุมเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งหรือจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนราชบัณฑิตทั้งหมดในสำนักตามข้อ ๑๒ แห่งข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือต้องเป็นไปตามข้อ ๑ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ฯ ที่กำหนดให้การประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๓. หากการประชุมสำนักดังกล่าวเป็นการประชุมที่สามารถใช้รูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ และมีผลให้สมาชิกราชบัณฑิตยสภาผู้มาประชุมได้รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยเงินอุปการะราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ตามข้อ ๑ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ฯ นั้น จะต้องนับองค์ประชุมภาคีสมาชิกด้วยหรือไม่ เพราะเป็นสมาชิกที่จะได้รับเงินอุปการะจากการมาลงชื่อเข้าร่วมประชุม และหากต้องนับองค์ประชุมควรจะนับองค์ประชุมที่จำนวนเท่าใด จึงจะเป็นไปตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ฯ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสำนักงานราชบัณฑิตยสภา เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นสมควรกำหนดประเด็นพิจารณาเป็นสองประเด็น โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การประชุมสำนักตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๙ จะใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้หรือไม่ และจะมีผลให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกซึ่งเข้าร่วมประชุมได้รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยเงินอุปการะราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือไม่ นั้น เห็นว่า ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เป็นกฎหมายกลาง ว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การประชุมตามที่กฎหมายต่าง ๆ บัญญัติให้ต้องประชุม สามารถกระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้ และข้อ ๓^๑ วรรคหนึ่ง แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ กำหนดให้การประชุมตามที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุม นอกจากจะดำเนินการตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายแต่ละฉบับแล้ว ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้มีผลเช่นเดียวกับการประชุมตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย และข้อ ๘^๒ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ กำหนดให้ถือว่าการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้ เป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อการประชุมสำนักตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นการประชุมตามมาตรา ๓๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ การประชุมดังกล่าวจึงเป็นการประชุมตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องมีการประชุมตามข้อ ๓ วรรคหนึ่ง แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ และให้ถือว่าเป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมายตามข้อ ๘ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ดังนั้น การประชุมสำนักตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภาดังกล่าว จึงสามารถใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้และถือว่าเป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมาย ราชบัณฑิตหรือภาคีสมาชิกซึ่งเข้าร่วมการประชุมสำนักโดยใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงมีสิทธิได้รับเงินอุปการะเฉพาะเดือนที่เข้าประชุมสำนัก ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖^๔ และข้อ ๗^๕ แห่งระเบียบราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยเงินอุปการะราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก พ.ศ. ๒๕๖๓

^๑ข้อ ๓ การประชุมตามที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุม นอกจากจะดำเนินการตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายแต่ละฉบับแล้ว ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้มีผลเช่นเดียวกับการประชุมตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ข้อ ๘ ให้ถือว่าการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้ เป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมาย และห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด เพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๓๕ การประชุมสำนักให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

ในการประชุมสำนักแต่ละสำนัก ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกมีหน้าที่เข้าประชุมและมีหน้าที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับวิชาการที่ตนค้นคว้าได้ต่อสำนักตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

^๔ข้อ ๖ ให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกได้รับเงินอุปการะเป็นรายเดือน โดยราชบัณฑิตได้รับเงินอุปการะในอัตราเดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เห็นเหมาะสม ส่วนภาคีสมาชิกให้ได้รับเงินอุปการะในอัตรากึ่งหนึ่งที่ราชบัณฑิตได้รับ

ประธานสำนัก ให้ได้รับเงินอุปการะเพิ่มขึ้น ๑ ใน ๓ ของเงินอุปการะราชบัณฑิต

เลขานุการสำนัก ให้ได้รับเงินอุปการะเพิ่มขึ้น ๑ ใน ๔ ของเงินอุปการะราชบัณฑิต

การรับเงินอุปการะของราชบัณฑิตนี้ ไม่กระทบสิทธิในการได้รับเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในราชบัณฑิตยสภา ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๓๗

^๕ข้อ ๗ ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกได้รับเงินอุปการะเฉพาะเดือนที่เข้าประชุมสำนัก หากราชบัณฑิตหรือภาคีสมาชิกผู้ใดไม่เข้าประชุมในเดือนใด ให้งดจ่ายเงินอุปการะในเดือนนั้น

ประเด็นที่สอง การประชุมสำนักโดยใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ฯ ต้องกำหนดองค์ประชุมอย่างไร และต้องนับภาคีสมาชิกเข้าเป็นองค์ประชุมด้วยหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๙^๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้แบ่งงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสภา ออกเป็นสำนัก ประกอบด้วย สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักวิทยาศาสตร์ และสำนัก ศิลปกรรม ในแต่ละสำนักมีสมาชิกราชบัณฑิตยสภาสองประเภท คือ ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖^๗ และมาตรา ๑๘^๘ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกในแต่ละสำนักกำหนดไว้ตามข้อ ๔^๙ ข้อ ๕^{๑๐} ข้อ ๖^{๑๑} และข้อ ๗^{๑๒} แห่งข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการกำหนดจำนวนภาคีสมาชิกและจำนวนราชบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกมีหน้าที่เข้าประชุมและมีหน้าที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับ วิชาการที่ตนค้นคว้าได้ต่อสำนักตามมาตรา ๓๕^{๑๓} วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๙ สำหรับ องค์ประชุมในการประชุมสำนักนั้น ข้อ ๑๒^{๑๔} วรรคสอง แห่งข้อบังคับดังกล่าว กำหนดองค์ประชุม ในการประชุมสำนักไว้สองกรณี คือ องค์ประชุมในกรณีปกติ ให้มีราชบัณฑิตลงชื่อมาประชุม และเข้าประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนราชบัณฑิตทั้งหมดในสำนัก และองค์ประชุม ในกรณีพิเศษ ได้แก่ การลงมติการกำหนดสาขาวิชาในสำนัก การรับรองบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็น ภาคีสมาชิก และการให้ความเห็นชอบภาคีสมาชิกเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิต ให้มีราชบัณฑิตลงชื่อ มาประชุมและเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนราชบัณฑิตทั้งหมดในสำนัก โดยไม่ได้กำหนดให้ ภาคีสมาชิกเป็นองค์ประชุมในการประชุมสำนักทั้งสองกรณีแต่อย่างใด

มาตรา ๙ ให้แบ่งงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสภาออกเป็นสำนัก ดังนี้

- (๑) สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง
- (๒) สำนักวิทยาศาสตร์
- (๓) สำนักศิลปกรรม

การจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่ การยุบ การรวม การเปลี่ยนชื่อ หรือการแยกสำนัก ให้ตราเป็น พระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๖ การกำหนดจำนวนภาคีสมาชิกซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก หลักเกณฑ์ และวิธีการ สมัคและวิธีการรับบุคคลเป็นภาคีสมาชิก ให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๑๘ การกำหนดจำนวนราชบัณฑิตซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก การตั้งตำแหน่งราชบัณฑิต ขึ้นใหม่ การตั้งราชบัณฑิตในตำแหน่งที่ว่าง รวมทั้งการเลือกภาคีสมาชิกเพื่อแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในตำแหน่ง ที่ตั้งขึ้นใหม่หรือในตำแหน่งที่ว่าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

ข้อ ๔ ภาคีสมาชิกของราชบัณฑิตยสภาที่มีจำนวนทั้งหมดได้ไม่เกิน ๒๐๐ คน

ข้อ ๕ ในจำนวนภาคีสมาชิกทั้ง ๒๐๐ คนนี้ ให้แบ่งเป็นภาคีสมาชิกแห่งสำนักธรรมศาสตร์ และการเมือง ๕๐ คน สำนักวิทยาศาสตร์ ๑๐๐ คน และสำนักศิลปกรรม ๕๐ คน

ข้อ ๖ ราชบัณฑิตของราชบัณฑิตยสภาที่มีจำนวนทั้งหมดได้ไม่เกิน ๑๓๐ คน

ข้อ ๗ ในจำนวนราชบัณฑิตทั้ง ๑๓๐ คนนี้ ให้แบ่งเป็นราชบัณฑิตแห่งสำนักธรรมศาสตร์ และการเมือง ๓๕ คน สำนักวิทยาศาสตร์ ๖๐ คน และสำนักศิลปกรรม ๓๕ คน

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ข้อ ๑๒ ให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกที่มาประชุมลงชื่อเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง

เมื่อมีราชบัณฑิตลงชื่อมาประชุมและเข้าประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนราชบัณฑิต ทั้งหมดในสำนัก จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การลงมติการกำหนดสาขาวิชาในสำนัก การรับรองบุคคลเพื่อแต่งตั้ง เป็นภาคีสมาชิก และการให้ความเห็นชอบภาคีสมาชิกเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตต้องมีราชบัณฑิตเข้าประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนราชบัณฑิตทั้งหมดในสำนักจึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อพิจารณาประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ แล้ว เห็นว่า ประกาศดังกล่าวไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่ององค์ประชุมไว้ มีเพียงการกำหนดให้ การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องมีผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ตามข้อ ๑^๔ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ดังนั้น ในการประชุมสำนักโดยใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงต้องใช้องค์ประชุมตามที่ กำหนดไว้ในข้อ ๑๒^๖ วรรคสอง แห่งข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการประชุมสำนัก พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีราชบัณฑิตอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุม อยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และไม่ต้องนับภาคีสมาชิกเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมสำนัก

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) มีข้อสังเกตว่า ในกรณีที่ราชบัณฑิตยสภา ประสงค์จะจัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในโอกาสต่อไปนั้น เนื่องจากประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ อันเป็นกฎหมายกลางว่าด้วยการประชุมผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ได้ถูกยกเลิกแล้วโดยพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓^{๑๗} ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ มีการปรับปรุงการประชุมผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับมาตรการในการควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ขององค์การอนามัยโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) โดยมาตรา ๔^{๑๘} แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว กำหนดนิยามคำว่า “การประชุมผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่ได้กระทำผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือ

^{๑๔}ข้อ ๑ ในประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้

“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ในที่ประชุม แห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน และสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า รวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

^{๑๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๔, ข้างต้น

^{๑๗}พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติอนุมัติ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และวุฒิสภาได้ลงมติอนุมัติ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ พระราชกำหนดดังกล่าวจึงมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

^{๑๘}มาตรา ๔ ในพระราชกำหนดนี้

“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่ได้กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุม ปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคลอื่นตามที่ กฎหมายกำหนด และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งต้องชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคลนั้นด้วย

และแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมาตรา ๑๐^{๑๔} แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว กำหนดว่า หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนไม่ว่าจะเรียกว่าอย่างไรให้แก่ผู้ร่วมประชุม ให้จ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนนั้นให้แก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย จึงเห็นได้ว่า พระราชกำหนดดังกล่าวมิได้กำหนดให้การประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น ต้องมีผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมอยู่ที่ประชุมแห่งเดียวกันอีกต่อไป หลักเกณฑ์การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดดังกล่าว จึงมีผลทำให้การประชุมเกิดความสะดวกและคล่องตัว สอดคล้องกับสภาพการทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชนในสถานการณ์ปัจจุบันยิ่งขึ้น ดังนั้น หากราชบัณฑิตยสภาประสงค์จะจัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ในการประชุมที่กำหนดไว้ตามพระราชกำหนดดังกล่าว

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๓

^{๑๔}มาตรา ๑๐ ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนไม่ว่าจะเรียกว่าอย่างไรให้แก่ผู้ร่วมประชุม ให้จ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนนั้นให้แก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย